

ПРЕС КЛИПИНГ

25. септембар 2017.

НАСЛОВИ

Грађани необавештени о раду Агенције за мирно решавање радних спорова (стр.2)

Радите ноћу? Плата мора да вам буде увећана, ево за колико (стр.3)

Истакнути спискови прекобројних у фабрици стакла Параћин, радници најавили протест (стр.5)

Ако припадате некој од ових група људи, ви не смете да радите ноћу, нити прековремено! (стр.5)

Грађани необавештени о раду Агенције за мирно решавање радних спорова

Аутор: Е.Дн.

Министар за рад Зоран Ђорђевић изјавио је да рад Агенције за мирно решавање радних спорова треба да постане транспарентнији. То је, истакао је Ђорђевић, потребно како би послодавци и радници схватили да решења Агенције имају једнаку тежину као судска, а да спорови трају краће и мање коштају привреду.

Ђорђевић је новинарима на отварању семинару “Агенције о колективним радним споровима” рекао да видљивост те институције до сада није била на нивоу који заслужује.

“Ова Агенција постоји од 2005. године, око 15.000 предмета је дошло у њихове руке, међутим јавност и грађани нису имали увид у тежину и важност њеног постојања”, казао је Ђорђевић и додао да ће Влада тежити да се такав приступ у наредном периоду промени. Ђорђевић је објаснио да су ранији, дуготрајни радни спорови били скупи и за привреду и за државни буџет, а ангажовањем Агенције се то може предупредити. По његовим речима, раније су се у спорове одмах укључивали министри, Влада или председник Владе, али да сада, када постоји Агенција, треба да се истакне да све што се у њој одлучи има тежину пред судом. “

Директор Агенције Миле Радивојевић рекао је да је сви запослени у Србији треба да знају да постоји могућност мирног решавања радних спорова, који су бесплатни.

Узор за агенције у земљама у региону

Национални координатор за Србију Међународне организације рада Јован Протић рекао је да та организација девет година помаже рад Агенције за мирно решавање спорова која је временом постала најбољи узор за агенције у земљама у региону - Црној Гори, Босни и Херцеговини и Македонији.

“Радимо на пројекту израде базе решених случајева у области радних спорова у овом региону, која ће бити корисна за миритеље“, рекао је Протић и најавио да ће почетком новембра бити организован регионални скуп у Црној Гори где ће агенције из региона потписати меморандум о сарадњи како би пракса била уједначена

“Тражићемо од Владе да препоручи јавном сектору да чак и у поступак преговора за закључење или измену и допуну колективног уговора укључе миритеље Агенције, јер је добро испреговаран и испоштован колективни уговор превенција за касније спорове“, истакао је Радивојевић.

Он је казао да очекује да у првом кварталу следеће године ступе на снагу измене Закона о мирном решавању радних спорова, да ће се тиме проширити надлежност Агенције и тако повећати њена улога и значај у правном систему Србије.

Радите ноћу? Плата мора да вам буде увећана, ево за колико

Аутор:Јована Тодоров

Пекари, обезбеђење, портири, лекари, медицинске сестре, ватрогасци, касири, чистачи улица, конобари, хотелијери... Сви они долазе на посао у време успаванки, а завршавају у свитање, а такав рад има посебну цену, или би тако требало да буде. Чињеница је да је запослени радио ноћу и то мора да утиче на обрачун његове зараде на крају месеца.

Према Закону о раду, посао који се обавља у периоду између 22 и шест сати наредног дана сматра се ноћним радом, и у том случају плата би на крају месеца требала да буде осетно увећана.

Уколико није другачије дефинисано уговором о раду, ноћни рад се према Закону, плаћа најмање 26 одсто више од основице. Послодавац може договорити и већу зараду од наведене. Такав је случај, на пример, у ЈКП "Зеленило Београд", који радницима доплаћује у случају ноћног рада 40 одсто на основицу, што је издејствовано Колективним уговором.

- Послови који се обављају у том периоду су углавном хитне интервенције поломљених стабала, грана и слично. Поред тога, у редовне ноћне активности спада и хемијско третирање дрворедних стабала, прехрана и заливање сезонског цвећа и стабала – објашњавају из тог предузећа.

Председник Уније послодаваца Србије Небојша Атанацковић се слаже са тим да су послодавци често спремни да плате више од законом прописане повишице, али и да има оних који се тога не придржавају.

- Важно је истаћи да је продуктивност рада ноћу нижа, него дању и да није редак случај да послодавци за ноћни рад од шест сати плаћају, као да је у питању осмочасовни рад – додаје Атанацковић.

Међутим, из Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања кажу да веома мали број предузетника увећава основну зараду за рад ноћу и да постоји начин на који предузетници "заобилазе" ову законску одредбу.

Они који редовно плаћају су, додају, најчешће фирме са већим бројем запослених, код којих је рад организован у три смене.

- У највећем броју случајева, приликом закључивања уговора о раду, предузетници ноћни рад вреднују приликом утврђивања основне зараде. Запослени не зна који је то износ на име ноћног рада, јер му се исплаћује основна зарада дефинисана тим уговором, која је најчешће минимална. Из овога се јасно види да је послодавац само формално испоштовао наведену одредбу закона, а да запосленом није реално повећао зараду – кажу из Инспектората за рад. Уколико вам приликом исплате зараде и накнаде послодавац достави обрачун без увећане зараде због ноћног рада, имате право да оспоравате његову законитост. Проблем је у томе што је доказивање ноћног рада веома тешко, напомињу из Инспектората.

- Предузетници најчешће не воде евиденцију присутности на раду, а у великом броју случајева негирају да је било таквог рада.

Шта је пракса показала

Познати престонички ресторан затвара своја врата за госте у поноћ. Осим чистача, у то време на посао долазе и кувари који припремају храну за наредни дан. Једна од дугогодишњих запослених на тој позицији, каже да је накнада за ноћни рад у њиховом ресторану "леп сан".

- Има нас око педесет стално запослених. Сви смо пријављени на минималац, а остатак добијамо "на руке". Моје радно време је од 21 до 5 сати наредног дана, али никада не успем да завршим на време. Не води се евиденција о томе када завршавамо, али добијамо санкције у случају да не урадимо сав посао припреме хране за тај дан, иако знају да не можемо све стићи за осам сати – пожалила нам се Г. М. која није желела да изнесемо више информација о њој, како не би изгубила посао.

Код радника обезбеђења, ситуација се променила од почетка године, од када је потребно поседовати одређене лиценце.

- Наша фирма је једна од ретких која поштује сва правила и све законе. Пошто су нам смене организоване и тако да смо некада половину у дневној, а другу половину у ноћној смени, тако нам се и зарада обрачунава. Месечно радимо ноћну смену отприлике три пута – каже један од радника физичког обезбеђења у фирми "Г4С".

Конобари и шанкери у кафићима углавном раде за дневницу, често без икаквог уговора, а како кажу, нема разлике у плаћању дневне и ноћне смене.

- Наш локал ради формално до поноћи, али остаје се док не оде последњи гост. Углавном сви преферирају ноћне смене јер се тада пије више алкохола и бакшиш је већи – каже конобар у једном београдском кафићу, који је желео да остане анониман.

Велики ланци продавница на прво место стављају своје потрошаче. Како објашњавају, у зависности од потреба купаца организују рад у фирми.

- У потпуности поштујемо све одредбе Закона о раду, и уредно плаћамо ноћни као и прековремени рад са увећањем од 26 одсто – тврде у "Делез Србија".

Казне за послодавце и до два милиона динара

Уколико вам послодавац не исплати накнаду за ноћни рад, следује му новчана казна од 800.000 до два милиона динара, а казниће се и одговорно лице са 50.000 до 150.000 динара. Казну ће добити и предузетник и то у висини од 300.000 до 500.000 динара.

Послодавци са својством правног лица могу бити кажњени и у случају да запосленом који ради ноћу не обезбеди обављање послова у току дана. Тада му следи новчана казна од 600.000 до 1.500.000 динара.

На шта све имате права

Послодавац је у обавези да пре увођења ноћног рада затражи мишљење синдиката о мерама безбедности и заштите живота и здравља на раду запослених који рад обављају ноћу.

Ако је рад организован у сменама које укључују ноћни рад, послодавац је дужан да обезбеди измену смена, тако да запослени не ради непрекидно више од једне радне недеље ноћу. Дуже од једне радне недеље запослени може радити само уз његову писану сагласност.

Посебан су случај малолетни, труднице и родитељи са малом децом

Забрањен је прековремени рад и прерасподела радног времена запосленог који је млађи од 18 година, али уз два изузетка. Наиме, дозвољен је ноћни рад за малолетника само уколико обавља послове у области културе, спорта, уметности и рекламне делатности као и када је неопходно да се настави рад прекинут услед више силе, под условом да такав рад траје одређено време и да мора да се заврши без одлагања, а да нема никога ко може даг а замени. Послодавац је дужан да у другом случају обезбеди надзор над радом малолетника од стране пунолетног запосленог.

Труднице и дојиље не могу да раде ноћу, нити прековремено, ако је то штетно за њихово здравље и здравље детета.

Један од родитеља са дететом до три године живота може да ради прековремено, односно ноћу, само уз своју писану сагласност.

Самохрани родитељ који има дете до седам година живота или дете које је тежак инвалид, може да ради ноћу и прековремено, само уз своју писану сагласност.

Не треба мешати прековремени и ноћни рад

Прековремени рад се такође наплаћује додатно, и то у износу као и за ноћни рад – најмање 26 одсто на основицу.

Истакнути спискови прекобројних у фабрици стакла Параћин, радници најавили протест

Аутор: Г. Јевремовић

Током викенда на огласној табли у Српској фабрици стакла у Параћину, по наредби стечајног управника Саше Јовановића, истакнут списак 230 радника на шест листова, који од понедељка више нису међу запосленима у тој фабрици.

У тој фабрици остаје да ради око 600 радника. После отварања стечаја у прошле среде, та информација је изазвала шок и буру негодовања, радници не знају како да реагују, да ли да се јаве на посао, да ли да потписују решења о прекиду радног односа. Кажу да су им ИД картице блокиране и да не могу да уђу на капију предузећа како би узели личне ствари из канцеларија. -Више нема синдиката у фабрици. Од понедељка сам као и сваки други радник, нема више синдикалних функција. Заплакао сам када сам сазнао за спискове, дуго смо се борили за фабрику, никоме није лако. Немоћан сам да реагујем, каже бивши председник Самосталног синдиката СФС Живојин Матејић.

После проглашења стечаја, запосленима који су на списку прекобројних радника остаје да потпишу отказ уговора о раду, преузму радне књижице и да се пријаве на евиденцију незапослених. Уколико не потпишу, спискови на огласној табли предузећа биће изложени седам дана, што је законски рок после кога се сматра да је лице добило обавештење и не одлаже извршење.

Радници најављују да ће окупити испред предузећа око 8 сати и да неће потписивати решења. На предлог фирме Вексилум Балкан из Чачка и пријављеног дуга од 47 милиона евра, Привредни суд у Крагујевцу отворио је стечај.

Telegraf

Ако припадате некој од ових група људи, ви не смете да радите ноћу, нити прековремено!

Извор: Телеграф.рс

Послодавац је у обавези да пре увођења ноћног рада затражи мишљење синдиката о мерама безбедности и заштите живота и здравља на раду запослених који рад обављају ноћу

Пекари, обезбеђење, портири, лекари, медицинске сестре, ватрогасци, касири, чистачи улица, конобари, хотелијери... Сви они долазе на [посао](#) у време успаванки, а завршавају у свитање, а такав рад има посебну цену, или би тако требало да буде. Чињеница је да је запослени радио ноћу и то мора да утиче на обрачун његове [зараде](#) на крају месеца.

Према Закону о раду, посао који се обавља у периоду између 22 и шест сати наредног дана сматра се ноћним радом, и у том случају плата би на крају месеца требала да буде осетно увећана.

Уколико није другачије дефинисано уговором о раду, ноћни рад се према Закону, плаћа најмање 26 одсто више од основице. Послодавац може договорити и већу зараду од наведене. Такав је случај, на пример, у ЈКП "Зеленило Београд", који радницима доплаћује у случају ноћног рада 40 одсто на основицу, што је издејствовано Колективним уговором.

- Послови који се обављају у том периоду су углавном хитне интервенције поломљених стабала, грана и слично. Поред тога, у редовне ноћне активности спада и хемијско третирање дрворедних стабала, прехрана и заливање сезонског цвећа и стабала – објашњавају из тог предузећа.

Председник Уније послодаваца Србије Небојша Атанацковић се слаже са тим да су послодавци често спремни да плате више од законом прописане повишице, али и да има оних који се тога не придржавају.

Важно је истаћи да је продуктивност рада ноћу нижа, него дању и да није редак случај да послодавци за ноћни рад од шест сати плаћају, као да је у питању осмочасовни рад – додаје Атанацковић.

Међутим, из Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања кажу да веома мали број предузетника увећава основну зараду за рад ноћу и да постоји начин на који предузетници "заобилазе" ову законску одредбу.

Они који редовно плаћају су, додају, најчешће фирме са већим бројем запослених, код којих је рад организован у три смене.

- У највећем броју случајева, приликом закључивања уговора о раду, предузетници ноћни рад вреднују приликом утврђивања основне зараде. Запослени не зна који је то износ на име ноћног рада, јер му се исплаћује основна зарада дефинисана тим уговором, која је најчешће минимална. Из овога се јасно види да је послодавац само формално испоштовао наведену одредбу закона, а да запосленом није реално повећао зараду – кажу из Инспектората за рад. Уколико вам приликом исплате зараде и накнаде послодавац достави обрачун без увећане зараде због ноћног рада, имате право да оспоравате његову законитост. Проблем је у томе што је доказивање ноћног рада веома тешко, напомињу из Инспектората.

- Предузетници најчешће не воде евиденцију присутности на раду, а у великом броју случајева негирају да је било таквог рада.

Код радника обезбеђења, ситуација се променила од почетка године, од када је потребно поседовати одређене лиценце.

- Наша фирма је једна од ретких која поштује сва правила и све законе. Пошто су нам смене организоване и тако да смо некада половину у дневној, а другу половину у ноћној смени, тако нам се и зарада обрачунава. Месечно радимо ноћну смену отприлике три пута – каже један од радника физичког обезбеђења у једној познатој фирми која се бави овом делатношћу.

Конобари и шанкери у кафићима углавном раде за дневницу, често без икаквог уговора, а како кажу, нема разлике у плаћању дневне и ноћне смене.

- Наш локал ради формално до поноћи, али остаје се док не оде последњи гост. Углавном сви преферирају ноћне смене јер се тада пије више алкохола и бакшиш је већи – каже конобар у једном београдском кафићу, који је желео да остане анониман.

Велики ланци продавница на прво место стављају своје потрошаче. Како објашњавају, у зависности од потреба купаца организују рад у фирми.

Казне за послодавце и до два милиона динара

Уколико вам послодавац не исплати накнаду за ноћни рад, следује му новчана казна од 800.000 до два милиона динара, а казниће се и одговорно лице са 50.000 до 150.000 динара. Казну ће добити и предузетник и то у висини од 300.000 до 500.000 динара.

Послодавци са својством правног лица могу бити кажњени и у случају да запосленом који ради ноћу не обезбеди обављање послова у току дана. Тада му следи новчана казна од 600.000 до 1.500.000 динара.

На шта све имате права

Послодавац је у обавези да пре увођења ноћног рада затражи мишљење синдиката о мерама безбедности и заштите живота и здравља на раду запослених који рад обављају ноћу.

Ако је рад организован у сменама које укључују ноћни рад, послодавац је дужан да обезбеди измену смена, тако да запослени не ради непрекидно више од једне радне недеље ноћу. Дуже од једне радне недеље запослени може радити само уз његову писану сагласност.

Посебан су случај малолетни, труднице и родитељи са малом децом

Забрањен је прековремени рад и прерасподела радног времена запосленог који је млађи од 18 година, али уз два изузетка. Наиме, дозвољен је ноћни рад за малолетника само уколико обавља послове у области културе, спорта, уметности и рекламне делатности као и када је неопходно да се настави рад прекинут услед више силе, под условом да такав рад траје одређено време и да мора да се заврши без одлагања, а да нема никога ко може даг а замени. Послодавац је дужан да у другом случају обезбеди надзор над радом малолетника од стране пунолетног запосленог.

Труднице и дојиље не могу да раде ноћу, нити прековремено, ако је то штетно за њихово здравље и здравље детета.

Један од родитеља са дететом до три године живота може да ради прековремено, односно ноћу, само уз своју писану сагласност.

Самохрани родитељ који има дете до седам година живота или дете које је тежак инвалид, може да ради ноћу и прековремено, само уз своју писану сагласност.

Не треба мешати прековремени и ноћни рад

Прековремени рад се такође наплаћује додатно, и то у износу као и за ноћни рад – најмање 26 одсто на основицу.